

*School for Teachers
Училище за учители*

„КРУГ ДРУЗЕЙ“ – КЛУБЪТ, КЛУБНАТА ДЕЙНОСТ И КРЪГЪТ НА ПРИЯТЕЛИТЕ НА РУСКИЯ ЕЗИК

Дафинка Ботева

*Професионална гимназия по горско стопанство и дървообработване
„Сава Младенов“ – гр. Тетевен*

Резюме. Статията показва добра практика в сферата на изучаване на чужд език у нас. Авторът разказва за потвърдени в практиката методи и казуси в тази област. Посочени са конкретни примери както за съставяне на уроци, така и за оценяване на придобити знания.

Keywords: russian as a foreign language, studying cases, assessment

Казвам се Дафинка Ботева, преподавам руски език в ПГГСД „Сава Младенов“ от 2004 година. Русия свързвам със своята младост – с моите ученически и студентски години. Завърших образованието си в гр. Сиктивкар – Република Коми.

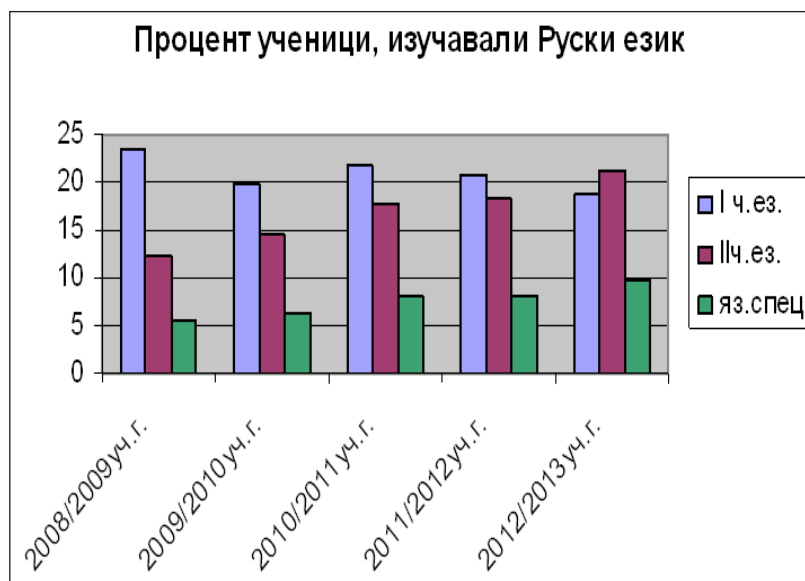
Русия остана в душата ми не само като скъп спомен. Руският език и руската култура станаха смисъл и вдъхновение в живота ми. Най-скъпото, което имам, са семейството ми и моята професия – учител по руски език. Съвсем отговорно и уверено мога да кажа, че всичко, с което разполагам в материален и духовен план, се появи благодарение на полученото образование и възпитание в Русия.

Град Тетевен е малко планинско градче, което се намира в Централна Северна България. На неговата територия има три средни учебни заведения: една общообразователна и две професионални гимназии. Както споменах по-горе, имам честта да преподавам руски език в Професионална гимназия по горско стопанство и дървообработване „Сава Младенов“.

Нашата гимназия е учебно заведение с утвърдени традиции в обучението и подготовката на специалисти по горско стопанство и мебелна промишленост по следните специалности:

Горско и ловно стопанство с интензивно изучаване на английски език;
Горско стопанство и дърводобив;
Механизация на горското стопанство;
Производство на мебели;
Дърворезбарство.

В нашата професионална гимназия руският език се изучава като първи, втори и език на професията. Ако проследим графиката на изучаване на руския език – тя ще изглежда по следния начин (фигура 1).

Фигура 1. Процент ученици, изучавали чужд език

Всички ние сме преживели нелеката съдба на руския език... Винаги съм вярвала, че руският език има почва у нас, защото той е не само близък славянски език, но е и език с богато културно наследство, с богата литература. Руският и българският са уникални езици, притежаващи огромна сила, мощна вибрация и силна енергия на думите.

Историята на нашата гимназия е живо доказателство за това, че е необходимо изучаването на руски език. За цялата си почти 109-годишна история на съществуването на нашата гимназия независимо от препятствията на времето руският език се е изучавал наред с английски, с френски и с немски език. В най-трудните години се стремях да поддържам връзка с колеги от Русия. Постъпвайки на работа в ПГГСД „Сава Младенов“, бях приятно изненадана, че съществуват традиции на сътрудничество и обмен на практики на ученици и преподаватели. И конкретно – нашият „горски техникум“ (както мило го наричат тетевенци) е бил побратимен с ухтинския горски техникум – гр.Ухта, Република Коми. С учениците проучихме тази история, започнахме да пишем писма и да търсим възможности да възстановим тези изгубени връзки.

През 2008 година се появи такава възможност. Министерството на земеделието и селското стопанство обяви конкурс за училищни проекти сред сродни професионални гимназии в България. Ние с колега инженер специалист, също получил образованието си в Русия, подготвихме за този конкурс два екипа ученици с разработки на теми:

- „Приказките на дивата гора“ – за защитените територии на България;
- „Частните гори – начин на стопанисване“.

Учениците, които работеха по втората тема, заеха първо място и получиха възможността да представят проекта си на Петия международен юношески конкурс на младите лесовъди в Москва, Русия. В международния юношески конкурс взеха участие ученици от 28 държави. Нашите ученици заеха първо място и за пореден път доказаха, че ПГГСД „Сава Младенов“ е гимназия с традиции в подготовката на специалисти за горската и мебелната промишленост. Кристалният глобус и златните медали в музея на гимназията все още напомнят за тези дни.

Така четири години работихме съвместно. Търсихме интересни теми, конкурси. Свързвахме се със сродни клубове, обменяхме идеи. Нашите ученици провеждаха семинари, игри, съвместни акции с по-малките ученици от НУ „Хаджи Генчо“ – гр. Тетевен, ОУ „Георги Бенковски“ – с. Черни Вит, ДГ „Детелина“ и ДГ „Незабравка“ – гр.Тетевен. От януари 2008 до януари 2012 година събрахме солиден опит в клубната дейност. Именно този опит ни помогна да разберем, че душевният свят на децата може да се обогатява единствено в случай че това богатство се поема през призмата на собствените емоции, през чувството за съпреживяване, взаимна радост, гордост.

Много е важно да спомена, че за колектива на ПГГСД „Сава Младенов“ е характерна работата в екип. Огромна е и ролята на интернет. С учениците постоянно следим конкурсите в интернет на страниците на Руския културно-информационен център – София, Фонд „Русский мир“ и др.

След дългия преход възникна огромна необходимост да се излезе извън рамките на стереотипите, необходимост от нови форми на работа (или бих казала – да се завърнем към позабравените), необходимост от свободно творчество на хора увлечени и компетентни, близки по дух. Така стъпка по стъпка, заедно с учениците, стигнахме до извода да си създадем свой клуб. Имахме вече доста опит от участията си в конкурси. През 2008 и 2009 година – участие в конкурс „София – Москва, България – Русия – вчера, днес и утре“: първо място – реферат. Второ място – рисунка. Трето място – презентация. Учениците, които работиха по реферата, получиха възможност да пътуват до Москва – сърцето на Русия. Да се докоснеш до езиковата среда, до хората. Да се запознаеш с нови приятели.

Също през 2008 – 2009 година се проведе Европейски фестивал на руския език. Много наши ученици се запалиха да участват и премерят сили

на фестивала. Използваха речници, правеха справки в интернет, питаха, вълнуваха се. В крайното класиране успя един ученик и посети последния етап на Европейския фестивал, който се проведе в Санкт Петербург.

В края на 2009 година се проведе задочна интернет олимпиада по руски език – номинация за кратко есе на руски в категория „Краткостъ – сестра таланта“. Ученикът, участвал в тази олимпиада, получи своите награди в Москва.

През 2011 година взехме участие в Световен фестивал на руския език. Фестивалът и даде началото на създаването на руски клуб в ПГГСД „Сава Младенов“.

През януари 2012 година стартира проектът „Успех“ на МОН, който позволи на учителите, желаещи да работят и творят, да разгърнат с пълна сила своите способности.

Да успееш да мотивираш учениците за участие в такава или друг вид дейност, и то във възраст IX – XII клас – това вече е успешно начало. Много важно за нас е да успеем да провокираме учениците да повярват в силите и възможностите си, да им помогнем да разширят своите знания и умения самостоятелно. Именно клубът и извънкласните занимания, участията в конкурсите дават възможност да се изучи не само това, което настойчиво се препоръчва, но преди всичко това, което истински увлича учениците. Клубът позволява поставените задачи да бъдат изпълнени по най-рационалния начин. Да кажат това, което мислят, без да очакват оценка. Да подлагат на съмнения общоприети истини и да отстояват своите.

За учителя, който има 45 минути урок и за взаимодействие с децата, не може да има друга мисъл освен тази да успее да представи и изложи своя материал. „Успех“ даде не само финансова подкрепа, но и представи възможност да общуваме с учениците и след уроците. Тогава забравяш за проблема за недостига на време, имаш възможност да продължиш важния разговор по време на екскурзията из града, в процеса на подготовката на празника или при поредните представителни изяви на клуба. Както вече споменах, клубът дава възможност отново и отново да започваш отначало. Така от февруари 2012 година, под ръководството на колега, екоклуб „Петрахиля – Слънчевият камък“ продължи своята дейност. А аз, заедно с учениците – участници в конкурсите по руски език, поставихме началото на руски клуб „Круг друзей“.

Целите на Клуба са повишаване на езиковата култура, запознаване и пресъздаване на автентични български и руски обичаи, подготовка и участие в конкурси, свързани с Русия и руския език. Ще спомена някои по-интересни занятия на Клуба.

Празник на руското чаепитие. Учениците проучиха как чайт е присигнал в Русия. Направиха презентации, подготвиха интересни игри, от интернет намериха интересни разкази за това как са се появили тради-

циите на руското чаепитие. Организираха и представиха руско чаепитие, целта на което бе да покажат правилата на добрия тон за сервиране, посрещане на гости и най-важното – да покажат необходимостта от общуване, формиране и развитие на комуникативни навици сред ученическата общност.

Друго интересно занятие на Клуба бе подготовката и представянето на автентичния народен празник Масленица. На занятието учениците разказаха що за празник е, подготвиха различни конкурси – танци, песни, четене и бърз превод на автентични текстове.

За 9 май – Деня на Европа, Деня на победата, Деня на паметта, организирахме съвместно занятие с движение „Русофили“ – община Тетевен. На празника бяха поканени ветерани, граждани на общината. Учениците от руския клуб активно участваха в този празник с песни и стихове. Те се включиха и в провеждането на Урок на паметта съвместно със служители от местния музей.

Вярвам, че обменяйки информация за опита, който натрупваме по време на форуми, фестивали, конкурси, запознавайки се с тенденциите на развитие на руския език и руската култура, с актуалните проблеми на преподаването на руския език като чужд, Клубът ще съдейства за разпространяването на културните и духовните ценности. За творчеството няма почивни дни. То е огън, не гасне, а успехите още повече го разпалват и катализират топлина, внимание и желание постоянно да търсим, преодоляваме и постигаме все повече и повече в този живот. Идеята идва

като вулкан и ако не успееш да я прегърнеш, обмислиш и запишеш, тя си отива и с времето я забравяш.

Колеги, желая ви творчески успехи и ученици, търсещи нови знания и желаещи да успяват!

“KRUG DRUZEY” – THE CLUB, CLUB ACTIVITIES AND THE CIRCLE OF FRIENDS OF RUSSIAN LANGUAGE

Abstract. The article shows good practice in the field of foreign language learning in Bulgaria. The author shares some approbated practical methods and case studies in this area. Specific examples for drawing lessons and for evaluation of acquired knowledge are shown.

✉ **Ms. Dafinka Boteva**

Vocational School of Forestry and Woodworking “Sava Mladenov”

Teteven, Bulgaria

E-mail: pggdsd_teteven@abv.bg

Училище за учители

School for Teachers

Средно училище
„Петко Рачов
Славейков“
– Добрич

Petko Rachov Slaveykov
Secondary School
– city of Dobrich

<http://www.souprslaveikov.com/>

Училище за учители

Уважаеми читатели,

Настоящата рубрика на научно списание „Професионално образование“ има амбициите да показва опита и добрите практики на водещи български училища – в България и по света.

Родните образователни институции не само обучават нашите деца на четмо и писмо, но имат и отговорната задача да ги изграждат като личности. Това не може да бъде направено без съвместните усилия на учители и родители, без здравата връзка между преподавател и ученик.

С дълбоко уважение към дейността на българския учител, Национално издателство „Аз-буки“ развива тази рубрика като поле за споделяне на опит, обмяна на идеи и добри практики. По този начин даваме възможност на преподаватели и училищни настоятелства да споделят информация за успехи, срещани проблеми и начини за тяхното решаване, които да се превърнат в безценен помощник за много техни колеги.

В настоящия брой представяме:

Средно училище „Петко Рачов Славейков“

– Добрич

<http://www.souprslaveikov.com/>